

De Tweede Kamer
t.a.v. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum
17 november 2025

Ons kenmerk
U202500730

Telefoon
0703738393

Onderwerp
Brief UvW, IPO en VNG aan de informateur

Geachte heer Buma, beste Sybrand,

Gemeenten, provincies en waterschappen willen een stabiel kabinet, met voldoende steun in het parlement om de grote problemen op te lossen. Daarvoor is meer nodig dan een gedragen coalitie in de Tweede Kamer en voldoende draagvlak in de Eerste Kamer. Zoals de verkenner in zijn eindrapport terecht schrijft, is het voor het bereiken van resultaten essentieel om breed draagvlak in de samenleving te organiseren. Effectieve probleemoplossing, vergroting van het vertrouwen tussen overheid en burgers, en verbetering van de kwaliteit van de uitvoering vraagt om samenwerking met de overheden in het hele land. Wij zijn graag bereid om met een nieuw kabinet samen te werken.

Gemeenten, provincies en waterschappen zijn onderdeel van de oplossingen voor de grote maatschappelijke vraagstukken. Wij staan dicht bij onze inwoners: we betrekken hen bij totstandkoming van nieuw beleid en uitvoering. Wij geven de overheid een persoonlijk gezicht in het contact met onze inwoners en geven inzicht in de noodzaak van sommige keuzes, ook als die pijnlijk zijn. Wij staan dicht bij de gebieden waar het moet gebeuren. Problemen die van plek tot plek en van regio tot regio verschillen en dus om eigen oplossingen vragen. Wij zijn daartoe in staat.

Gemeenten, provincies en waterschappen hebben ruimte en vertrouwen nodig. En stabiele, structurele en voorspelbare inkomsten om hun rol te vervullen. Het kabinet heeft de medeoverheden nodig als bestuurlijke partners, waarbij er aandacht is voor de gezamenlijke ambitie én voor de condities waarbinnen die ambitie moet worden gerealiseerd. Interbestuurlijke samenwerking, consistent en betrouwbaar overheidsbeleid zijn randvoorwaarden voor goed bestuur, een goede democratie en het bereiken van resultaten. Wij verwachten dat u in uw zoektocht naar een stabiele coalitie de rol van medeoverheden nadrukkelijk meeneemt en daar ook aandacht aan besteedt in uw verslag aan de Kamer.

In de Code Interbestuurlijke Verhoudingen is vastgelegd dat de voorzitters van het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen door de informateurs worden geconsulteerd wanneer tijdens de kabinets(in)formatie gesproken wordt over de gezamenlijke maatschappelijke opgaven in de nieuwe kabinetsperiode en de financiële verhoudingen die daarbij van toepassing zijn. De Studiegroep Interbestuurlijke Verhoudingen onder voorzitterschap van de heer Polman, ingesteld

naar aanleiding van de motie Chakor, heeft de opdracht meegekregen om te adviseren over de samenwerking tussen rijk, provincies, gemeenten en waterschappen bij het aanpakken van de grote maatschappelijke opgaven van deze tijd. De studiegroep brengt haar rapport op korte termijn uit, maar de oproep is duidelijk: nodig ons, de medeoverheden, zo snel mogelijk aan tafel uit.

Tijdige betrokkenheid van de medeoverheden is vooral een mooie kans om te bouwen aan een krachtige en stabiele overheidscoalitie waarin rijk, provincies, gemeenten en waterschappen als één overheid werken aan het programma van het nieuwe kabinet en de uitvoering daarvan. Wij bieden samen met een brede coalitie van maatschappelijke organisaties en bedrijven, bouwstenen aan de onderhandelaars van de partijen aan. Deze bouwstenen nodigen uit om in verbinding en samenwerking een oplossingsrichting te vinden voor onder andere de door verkenner Koolmees aangehaalde opdracht voor de aankomende kabinetsperiode: investeren in het woningaanbod, aanpak van natuurherstel, stikstof en een toekomstbestendige landbouw, het nemen van asielmaatregelen, grip krijgen op migratie, investeringen in defensie en veiligheid, investeringen in energiezekerheid en klimaat en het verbeteren van het investeringsklimaat voor bedrijven en ondernemers.

Wij wensen u alle succes in uw opdracht en we zien uit naar een gesprek op korte termijn.

Met vriendelijke groet,

Jeroen Haan, Unie van Waterschappen
Ina Adema, Interprovinciaal Overleg
Sharon Dijkma, Vereniging van Nederlandse Gemeenten